

Vejledning om opbevaring af husdyrgødning i markstak

Dybstrøelse er en blanding af strøelse og husdyrgødning. Dybstrøelsen indeholder næringsstoffer, som kan være skadelige for vores grundvand, søer, vandløb og naturen. Derfor er det vigtigt, at dybstrøelsen håndteres korrekt.

Vejledningen har til formål, at give dig et overblik over reglerne for håndteringen af dybstrøelse i markstak.

Hvad må du opbevare som husdyrgødning i markstak?

Dybstrøelse må oplagres overdækket i markstak, hvis den:

- Har undergået en komposteringsproces i stald eller på møddingsplads og
- Samtidig har et tørstofindhold på mindst 30 %.

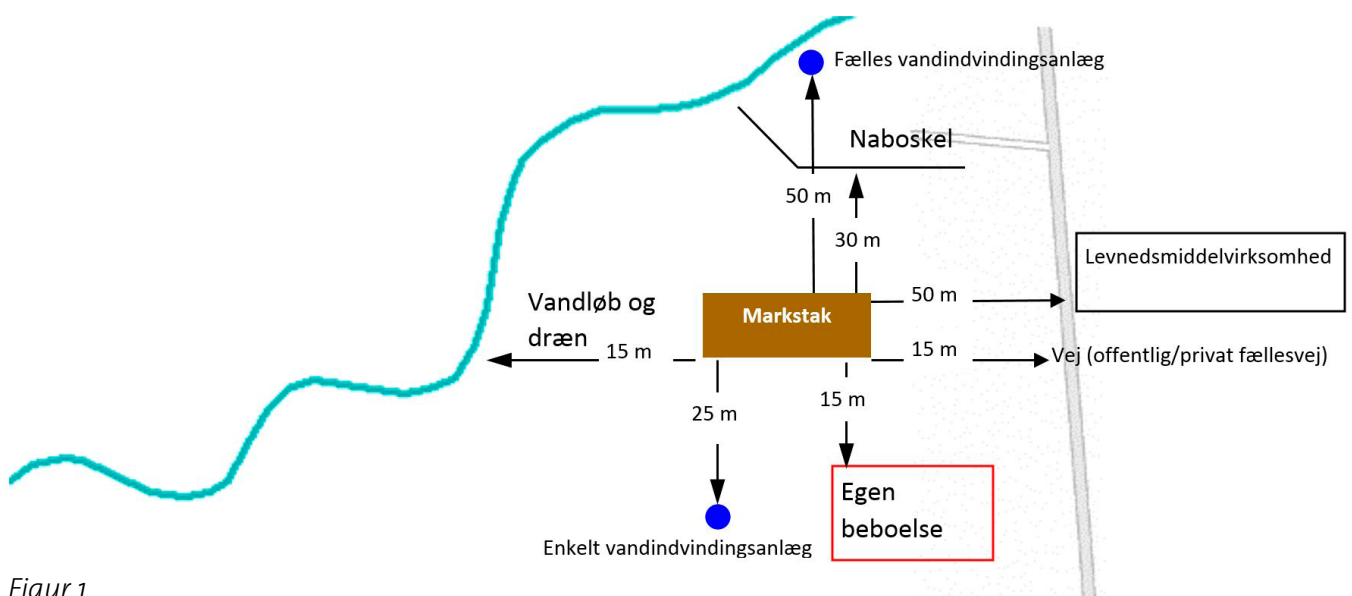
Eksempler:

- Dybstrøelse, der har ligget i en stald eller på møddingsplads i mindst 3-4 måneder, vil som regel være så kompostlignende, at du kan opbevare den i markstak som kompost. Dette gælder også for husdyrgødning fra kalvebokse/hytter, for hestestalde, burhalm fra mink, m.v.
- Dybstrøelse fra fjerkræstalde kan dog være kompostlignende allerede efter 1-2 måneder.
- Tørstofprocenten skal altid være over 30 procent.

Hvilke krav er der til placering af markstakken?

- Stakken må højst ligge samme sted i 12 måneder og ikke samme sted igen før efter 5 år.
- Der er krav om, at du fører optegnelse over, hvilke placeringer der har været anvendt. Du kan evt. føre optegnelsen som en markering med årstal på et kort/luftfoto. Stakken må ikke medføre risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Du må for eksempel derfor ikke placere den på arealer som skrånere mod vandløb og søer, eller på vandmættede arealer.
- Afstandskravene for beliggenhed af markstak (se figur 1) skal overholdes.

Hvis du placerer en markstak uhensigtsmæssigt, kan det give anledning til gener for naboer. Derfor anbefales det, at du placerer markstakke med størst mulig afstand til naboer.

Figur 1

Hvordan skal overdækning af markstakke være?

Markstakken skal overdækkes umiddelbart efter udlægning. Dette gælder også, selvom udlægningen foregår på møddingsplads, i et gødningshus eller lign. En midlertidig opbevaring af dybstrøelse/kompost på marken i op til en uge i forbindelse med udspreddning, bliver dog ikke betragtet som en egentlig oplagring, og er derfor ikke omfattet af krav om overdækning.

Du skal tilse overdækningen

Overdækningen skal tilses jævnligt i løbet af opbevaringsperioden, da stakken vil sætte sig, hvilket resulterer i, at overdækningen bliver løs. Opstår der skader på overdækningen, eksempelvis pga. blæst, skal du reparere overdækningen.

Til fastholdelse af overdækningen kan du anvende:

Halmballer, dæk, sandsække, jord, sand eller lignende. Som en tommelfingerregel bør du overdække stakken lige så omhyggeligt som en ensilagestak. Anvend aldrig en del af husdyrgødningen til at fastholde overdækningen.

Hvad må du ikke lægge direkte i markstak

Dybstrøelse fra kalvebokse

Dybstrøelse fra kalvebokse hvor der muges ud med eksempelvis 14 dages mellemrum, kan ikke betragtes som kompost. Før du må oplagre det i markstak, skal det opbevares på en møddingsplads i mindst 3-4 måneder.

Dybstrøelse fra svinestalde

Svin, der går på dybstrøelse, fordeler ikke naturligt gødningen over hele matten, som f.eks. kvæg. Dybstrøelse fra svin kan derfor ikke betragtes som kompostlignende.

Dette medfører, at gødningen ikke uden videre kan opbevares i markstak som kompost, heller ikke selvom der er gået 3-4 måneder fra indsættelse af svinene.

Det vil i sådanne tilfælde være nødvendigt at sammenblende dybstrøelsen grundigt, inden du lægger den i markstak.

Dette kan eksempelvis ske ved, at man kører dybstrøelsen fra svinestalden igennem en møgspreader for at sikre, at tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Burhalm fra pelsdyr (mink og lignende)

Redekassehalm og halm udmuget under burene betragtes som husdyrgødning. Det må derfor ikke placeres i markstak, før det er kompostlignende. Ved opbevaring i 3-4 måneder på møddingsplads kan du sikre dette. Tørstofprocenten skal altid være over 30 %.

Fast gødning fra heste

Selv om tørstofprocenten i gødning og halm fra heste er over 30 %, har det ikke gennemgået en komposteringsproces. Frisk hestemøg må derfor ikke udlægges direkte i markstak.

Før hestegødningen må oplagres i markstak, skal du opbevare det på en møddingsplads eller stald i 3-4 måneder, og tørstofindholdet skal være på mindst 30 %.

Fiberfraktionen fra separationsanlæg

Fiberfraktioner må som udgangspunkt ikke opbevares i markstak.

Vil du vide mere?

På www.viborg.dk/landbrug, kan du finde mere information om miljørelaterede emner.